

ฝีดาษลิง

Monkeypox

โรคฝีดาษลิง (Monkeypox) เป็นโรคที่ติดต่อจากสัตว์สู่คน (Zoonosis) เป็นเชื้อไวรัสที่อยู่ในสกุล *Orthopoxvirus* วงศ์ *Poxviridae* ถูกค้นพบครั้งแรกที่ห้องทดลองประเทศเดนมาร์ก ปี 1958 และพบการก่อโรคในคนครั้งแรกเมื่อปี 1970 สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

การติดต่อ (Transmission)

- การสัมผัสคนหรือสัตว์ที่เป็นโรค เช่น ลิง กระรอก หนู แพร่ด็อก ซึ่งเป็นการสัมผัสโดยตรงจากวิธีการที่ผิวหนัง สารคัดหลั่ง หรือละอองฝอยจากการหายใจ
- อาจจะติดจากเชื้อที่ปนเปื้อนอุปกรณ์ หรือวัสดุปรุงรรมต่างๆ

อาการ (Signs and Symptoms)

อาการป่วยในคน

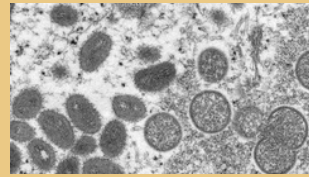
- มีไข้
- ปวดศีรษะ
- ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ
- ปวดหลัง
- ต่อม้ำเหลืองโต
- หนาวสั่น
- อ่อนเพลีย

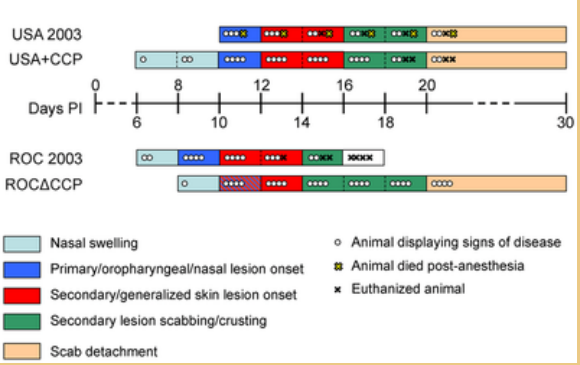
วิธีการ (Lesion)

เริ่มจากมีแผลในปาก จากนั้นจะเริ่มมีผื่นขึ้นที่ตัว หน้า ฝ่ามือ และฝ่าเท้า โดยผื่นจะมีขนาด 2-10 มิลลิเมตร

ในช่วง 2-4 สัปดาห์ต่อมา ผื่นจะค่อยๆ เปลี่ยนจากผื่นนูนแดง ตุ่มน้ำ แล้วจึงเป็นฝี โดยผื่นจะเปลี่ยนรูปแบบพร้อมๆ กันทั่วทั้งตัว หลังตุ่มหนองแตกจนแห้งดี ผู้ป่วยก็จะอาการดีขึ้น

Disease Progression Timeline

การพัฒนาของรอยโรค (Lesion progress)

เป็นตุ่มผื่น (Macules, Papules) ที่ผิวหนัง < 24 ชั่วโมง

พัฒนาเป็นตุ่มน้ำ (Vesicles)

พัฒนาเป็นตุ่มหนอง (Pustules)

ตุ่มหนองเริ่มแห้ง ประมาณวันที่ 6

ตกสะเก็ด (scabs) ประมาณวันที่ 9

สะเก็ดหลุด แผลหาย เกิดเป็นแผลเป็น

การรักษาและการป้องกัน (Treatment and Prevention)

ไม่มีวิธีรักษาฝีดาษลิง แต่สามารถควบคุมการระบาดได้ด้วย การป้องกันการติดเชื้อ การรับวัคซีนป้องกันโรคฝีดาษในคน ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า ได้ผล 85% ในการป้องกันฝีดาษลิง และบางครั้งก็ยังคงมีการใช้วัคซีนนี้อยู่ ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่า การได้รับวัคซีนหลังสัมผัสกับเชื้อโรคฝีดาษลิง อาจช่วยป้องกันโรค หรืออาจทำให้มีความรุนแรงของโรคลดลง

